



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 44/17
Λουξεμβούργο, 4 Μαΐου 2017

Απόφαση στην υπόθεση C-315/15
Marcela Pešková και Jirí Pešká κατά Travel Service a.s

Η πρόσκρουση πτηνού σε αεροπλάνο συνιστά έκτακτη περίπτωση η οποία μπορεί να απαλλάξει τον αερομεταφορέα από την υποχρέωσή του αποζημιώσεως σε περίπτωση μεγάλης καθυστέρησης της πτήσεως

Εντούτοις, οσάκις εξουσιοδοτημένος προς τούτο εμπειρογνώμονας διαπιστώσει μετά την πρόσκρουση ότι το συγκεκριμένο αεροσκάφος μπορεί να πετάξει, ο μεταφορέας δεν μπορεί να δικαιολογήσει την καθυστέρηση επικαλούμενος την ανάγκη διενέργειας ενός δεύτερου ελέγχου

Στις 10 Αυγούστου 2013, η M. Pešková και ο J. Pešká έκαναν κράτηση, μέσω της τσεχικής αεροπορικής εταιρίας Travel Service, στην πτήση με αναχώρηση από το Μπουργκάς (Βουλγαρία) και με προορισμό την Ostrava. Προτού απογειωθεί για την Ostrava, το αεροσκάφος που είχε προγραμματιστεί για αυτήν την πτήση είχε ήδη πραγματοποιήσει τις διαδρομές από την Πράγα στο Μπουργκάς, από το Μπουργκάς στο Βrno (Τσεχική Δημοκρατία) και από το Βrno στο Μπουργκάς.

Κατά την πτήση από την Πράγα στο Μπουργκάς, εντοπίστηκε πρόβλημα στον μηχανισμό οπισθοκινήσεως. Για την επισκευή του προβλήματος αυτού απαιτήθηκε μία ώρα και σαράντα πέντε λεπτά. Ακολούθως, κατά την προσγείωση της πτήσεως Μπουργκάς-Βrno, το αεροσκάφος, κατά την Travel Service, προσέκρουσε σε πτηνό, πράγμα που κατέστησε αναγκαίο τον έλεγχο της τεχνικής καταστάσεως του αεροσκάφους. Ο έλεγχος αυτός διενεργήθηκε αρχικώς από τοπική εταιρία η οποία είχε τη σχετική εξουσιοδότηση. Εντούτοις, ο κύριος του αεροσκάφους, ήτοι η εταιρία Sunwing, επέμενε να μεταβεί στο Βrno από άλλη πόλη της Τσεχίας τεχνικός της Travel Service για να διαπιστώσει εάν το αεροσκάφος ήταν πράγματι κατάλληλο για πτήση. Εν τέλει, από τους δύο αυτούς ελέγχους δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη ζημιών οι οποίες θα μπορούσαν να θέσουν εν αμφιβόλω την πτητική ικανότητα τους αεροσκάφους.

Εξαιτίας αυτών των δύο απροσδόκητων γεγονότων, η πτήση της M. Pešková και του J. Pešká για Ostrava πραγματοποιήθηκε με καθυστέρηση πέντε ωρών και είκοσι λεπτών κατά την άφιξη.

Η M. Pešková και ο J. Pešká άσκησαν ακολούθως αγωγή ενώπιον του Obvodní soud pro Prahu 6 (περιφερειακού δικαστηρίου της Πράγας, 6ο τμήμα, Τσεχική Δημοκρατία) ζητώντας από την Travel Service την επιδίκαση ποσού ύψους 6 825 τσεχικών κορωνών (CZK) (περίπου 250 ευρώ). Κατά την άποψή τους, ο κανονισμός της Ένωσης για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημιώσεως των επιβατών αεροπορικών μεταφορών¹, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο², τους αναγνώριζε το δικαίωμα μιας τέτοιας αποζημιώσεως, δεδομένου ότι η πτήση τους είχε φθάσει στον προορισμό της με καθυστέρηση ίση ή μεγαλύτερη των τριών ωρών.

Στη συνάφεια αυτή, το Obvodní soud pro Prahu 6 θέτει διάφορα ερωτήματα στο Δικαστήριο. Το τσεχικό δικαστήριο ερωτά μεταξύ άλλων εάν η πρόσκρουση πτηνού σε αεροσκάφος συνιστά έκτακτη περίπτωση της οποίας η επέλευση μπορεί να απαλλάξει την αεροπορική εταιρία από την υποχρέωσή της αποζημιώσεως σε περίπτωση καθυστέρησης της πτήσεως ίσης ή μεγαλύτερης των τριών ωρών. Πράγματι, κατά τον κανονισμό και τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο αερομεταφορέας δεν έχει την υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεως εάν η καθυστέρηση οφείλεται

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 295/91 (ΕΕ 2004, L 46, σ. 1).

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Νοεμβρίου 2009, *Sturgeon* (C-402/07 και C-432/07), βλ. επίσης AT αριθ. [102/09](#).

σε έκτακτες περιστάσεις οι οποίες δεν θα μπορούσαν να έχουν αποφευχθεί ακόμη και εάν είχαν ληφθεί όλα τα προς τούτο εύλογα μέτρα.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι ως έκτακτες περιστάσεις κατά την έννοια του κανονισμού νοούνται τα γεγονότα τα οποία, ως εκ της φύσεως και των αιτίων τους, δεν συνδέονται αναπόσπαστα με την κανονική άσκηση της δραστηριότητας του αερομεταφορέα και εκφεύγουν του αποτελεσματικού ελέγχου του. Υπενθυμίζει επίσης ότι δεν συνιστά έκτακτη περίπτωση η πρόωρη δυσλειτουργία ορισμένων εξαρτημάτων του αεροσκάφους, καθώς μια τέτοια βλάβη δεν παύει να συνδέεται αναπόσπαστα με το σύστημα λειτουργίας του αεροσκάφους. Πράγματι, η συντήρηση και η ομαλή λειτουργία του αεροσκάφους εμπίπτουν στο πεδίο ευθύνης των αερομεταφορέων.

Αντιθέτως, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η τυχόν πρόσκρουση πτηνού σε αεροσκάφος, καθώς και η ενδεχόμενη ζημία που προκαλείται από την πρόσκρουση αυτή δεν συνδέονται αναπόσπαστα με το σύστημα λειτουργίας του αεροσκάφους, οπότε μια τέτοια πρόσκρουση δεν είναι, ως εκ της φύσεως και των αιτίων της, αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την κανονική άσκηση της δραστηριότητας του αερομεταφορέα και εκφεύγει του αποτελεσματικού ελέγχου του. Συνεπώς, **η πρόσκρουση πτηνού σε αεροσκάφος συνιστά έκτακτη περίπτωση κατά την έννοια του κανονισμού.**

Στη συνάφεια αυτή, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο αερομεταφορέας απαλλάσσεται της υποχρεώσεώς του αποζημιώσεως μόνον εάν δύναται να αποδείξει, αφενός, ότι η ματαίωση ή η καθυστέρηση πτήσεως διάρκειας ίσης ή μεγαλύτερης των τριών ωρών κατά την άφιξη οφείλεται σε έκτακτη περίπτωση η οποία δεν θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί ακόμη και εάν είχαν ληφθεί όλα τα εύλογα μέτρα και, αφετέρου, ότι ελήφθησαν όλα τα μέτρα προκειμένου να αποτραπεί η ματαίωση της συγκεκριμένης πτήσεως ή η καθυστέρηση διάρκειας ίσης ή μεγαλύτερης των τριών ωρών συνεπεία των έκτακτων περιστάσεων που αντιμετώπισε αυτός ο αερομεταφορέας.

Ως προς το ζήτημα εάν η Travel Service έλαβε όλα τα εύλογα μέτρα **μετά την πρόσκρουση** προκειμένου να αποτρέψει την καθυστέρηση της πτήσεώς της, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι στο συγκεκριμένο αεροσκάφος διενεργήθηκε έλεγχος στο αεροδρόμιο του Βrno από τοπικό εμπειρογνώμονα εξουσιοδοτημένο για τον σκοπό αυτόν δυνάμει των εφαρμοστέων κανονισμών. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο φρονεί ότι **τυχόν δεύτερος έλεγχος του αεροσκάφους δεν ήταν αναγκαίος προκειμένου να διαπιστωθεί η πτητική ικανότητά του, οπότε η καθυστέρηση λόγω ενός τέτοιου ελέγχου δεν μπορεί να δικαιολογηθεί** υπό το πρίσμα της υποχρεώσεως αποζημιώσεως που προβλέπει ο κανονισμός.

Όσον αφορά το ερώτημα κατά πόσον η Travel Service έλαβε όλα τα εύλογα μέτρα για να αποτρέψει τη συγκεκριμένη πρόσκρουση, το Δικαστήριο εμμένει στο γεγονός ότι **ο αερομεταφορέας αυτός δεν μπορεί να υποχρεωθεί να λάβει μέτρα τα οποία θα τον υποχρεώσουν να υποβληθεί σε θυσίες υπερβαίνουσες τις δυνατότητες της επιχειρήσεώς του.** Εντούτοις, μολονότι **ο αερομεταφορέας ενδέχεται να υποχρεούται να λάβει ορισμένα προληπτικά μέτρα προκειμένου να μειώσει ή ακόμη και να αποτρέψει τους ενδεχόμενους κινδύνους προσκρούσεως με πτηνά, ο αερομεταφορέας αυτός δεν ευθύνεται για τη μη τήρηση από άλλους φορείς (όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι διαχειριστές του αερολιμένα ή οι αρμόδιοι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας) των δικών τους υποχρεώσεων να λάβουν τα προληπτικά μέτρα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.**

Τέλος, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, στην περίπτωση που η μεγάλη καθυστέρηση ενός αεροσκάφους έχει ως αιτία όχι μόνον μια έκτακτη περίπτωση η οποία δεν θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί δια της λήψεως των ενδεδειγμένων για την κατάσταση μέτρων και προς αποτροπή των συνεπειών της οποίας ο αερομεταφορέας αυτός είχε λάβει όλα τα εύλογα προς τούτο μέτρα (πρόσκρουση πτηνού σε αεροσκάφος), αλλά και κάποια άλλη περίπτωση της οποίας η επέλευση είναι καταλογιστέα σε αυτόν (τεχνικό πρόβλημα του αεροσκάφους), η καθυστέρηση που συνδέεται με την έκτακτη περίπτωση πρέπει να αφαιρείται από τον συνολικό χρόνο της καθυστερήσεως κατά την άφιξη της πτήσεως προκειμένου να εκτιμηθεί εάν το μέρος της καθυστερήσεως που είναι καταλογιστέο στον μεταφορέα είναι ίσο ή μεγαλύτερο των τριών ωρών και για το οποίο επομένως πρέπει να καταβληθεί αποζημίωση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106